

Vergaderjaar 2017–2018

34 762

Wijziging van de Wet opslag duurzame energie (in verband met de vaststelling van tarieven voor 2018)

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT/ LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT¹

Vastgesteld 14 december 2017

Het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel heeft de commissie aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen en stellen van de volgende vragen.

Inleiding

De leden van de **PVV**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel. Zij hebben daarbij nog enkele vragen.

De leden van de **SP**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel. Zij hebben daarbij nog enkele vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie lezen in een brief² van voormalig Staatssecretaris Dijkema aan de Tweede Kamer dat de nationale «klimaatmaatregelen» geen effect hebben: «*Het «emissie aandeel» van Nederland in de wereld is met 0,35% zeer klein. De reductiekoers in de wereld wordt door nationale maatregelen slechts minimaal beïnvloed. Een modelmatige berekening toont aan dat de extra reductie zoals bevolen door de rechtbank 0.000045 °C minder gemiddelde wereldwijde opwarming tot 2100 tot gevolg zou hebben. Dit effect, dat wegvalt tegen alle onzekerheden die met een dergelijke berekening samenhangen, heeft geen*

¹ Samenstelling:

Nagel (50PLUS) Ten Hoeve (OSF), Huijbregts-Schiedon (VVD), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Schaap (VVD), Flierman (CDA), Ester (CU), Postema (PvdA), Vos (GL), Kok (PVV) (vice-voorzitter), Gerkens (SP) (voorzitter), Vlietstra (PvdA), Atsma (CDA), N.J.J. van Kesteren (CDA), Meijer (SP), Pijlman (D66), Prast (D66), Van Rij (CDA), Schalk (SGP), Schnabel (D66), Verheijen (PvdA), Klip-Martin (VVD), Overbeek (SP), De Bruijn-Wezeman (VVD), Van der Sluijs (PVV), Aardema (PVV)

² Kamerstukken II, 2015/2016, 32 813, 121.

meetbaar effect op het gevaar van klimaatverandering.»³ Welk deel van de niet meetbare effecten realiseert de regering met de verhoging van deze belastingen en hoe verhoudt zich dat met het terugtreden van de VS uit het klimaatakkoord van Parijs, de explosieve groei van de bevolking met name in Afrika en de bouw en planning van 1600 kolencentrales wereldwijd, waarvan 700 in China?

Is het de regering bekend dat, ondanks hetgeen naar buiten is gebracht rond het klimaatakkoord van Parijs, de doelstelling om de stijging van de temperatuur te beperken tot 1,5 tot 2 graden, in de verste verte niet gehaald wordt en dat dit dus misleidende informatie is geweest? Dit kan volgens de leden van de PVV-fractie als nepnieuws worden beschouwd. Zelfs Al Gore bevestigde dat het helemaal geen klimaateffect heeft. Het was slechts een signaal naar de markt, industrie en samenleving. Welke invloed heeft het klimaatakkoord van Parijs, uitgaande van de landen die zich tot nu toe gecommitteerd hebben, op het klimaat, nu ook volgens deze leden duidelijk is dat er bijvoorbeeld geen enkele relatie is met extremer weer?

De leden van de PVV-fractie constateren dat er een aanzienlijk verschil is in de berekening van de totale energiebelasting 2021 tussen het ministerie en de vereniging Eigen Huis, respectievelijk € 583 en € 835.⁴ Kan de regering aangeven waarin dit verschil zit? Hoe meent de regering dat mensen met slechts een AOW en/of een klein pensioen deze graai in de portemonnee moeten kunnen opbrengen, mede in het licht van het ontbreken van elk aantoonbaar effect?

Om alleen de groei van het wereldwijde energieverbruik te kunnen opvangen dienen er jaarlijks 350.000 (zegge: driehonderdvijftigduizend) 2 MW (megawatt) windmolens worden gebouwd. Alleen om tegemoet te komen aan de groei van het energieverbruik. De leden van de PVV-fractie vragen of de regering deze cijfers onderschrijft. Zo ja, betekent het dan dat de regering ook tot de conclusie komt dat windenergie geen enkel zinvolle bijdrage kan leveren aan de energievoorziening, ook al omdat het niet vraaggestuurd is en er dus 100% back-up dient te zijn?

De leden van de PVV-fractie constateren dat er steeds meer partijen tot de conclusie komen die de PVV al vele jaren geleden heeft getrokken, namelijk dat biomassa geen duurzame energie is. Ook de Koninklijke Academie van Wetenschappen heeft dat bevestigd.⁵ Meer en meer gemeenten weigeren dan ook om vergunningen te verstrekken voor dergelijke centrales. Erkent de regering deze ontwikkelingen? Wanneer houdt de regering op met het verstrekken van subsidie voor verstoken van groen met een dramatisch lage energetische waarde?

Voorts vragen deze leden of de regering een beeld heeft van de betaalbaarheid van deze maatregel voor burgers. Hoeveel betalingsregelingen met energieleveranciers zijn er thans en hoe verwacht de regering dat het zich in de toekomst zal ontwikkelen? In Duitsland, waar men – naar het oordeel van de leden van de PVV-fractie – al eerder in de val van duurzame energie is gelopen, zijn honderdduizenden afgesloten van energie daar het onbetaalbaar is geworden. Erkent de regering dat en hoe denkt de regering dat in Nederland te voorkomen?

³ Idem, pagina 2.

⁴ <https://nos.nl/artikel/2204181-energierekening-komende-jaren-verder-omhoog.html>
<https://www.eigenhuis.nl/actueel/nieuws/2017/11/23/15/00/energierekening-stijgt-flink-door-belastingen>

⁵ <https://www.knaw.nl/actueel/nieuws/vertrouwen-in-biobrandstof-en-houtstook-misplaatst>

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie constateren dat meer dan de helft van het totale gebruik aan energie niet wordt belast. Kan de regering uitleggen wat hiervoor de beweegreden is, en wie er niet betalen? Welke prikkel gaat hier van uit om juist zuiniger om te gaan met energie c.q. om energie te besparen?

Nu wordt de belasting vooral geheven bij de eindgebruikers, de consument. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) geeft aan dat fiscale instrumenten het meest effectief zijn in het reduceren van milieuschade wanneer ze in de productiefase plaatsvinden.⁶ Deze leden vragen of de regering kan uitleggen waarom dan toch voor deze manier gekozen is, en welke verwachtingen de regering hiervan heeft. Ligt er onderzoek ten grondslag aan de gemaakte keuzes? Stapt de regering hiermee af van het principe «de vervuiler betaalt»? Wat vindt de regering van de conclusies van het PBL en wat is reactie van de regering erop?

In de beantwoording aan de Tweede Kamer⁷ rekt de Minister van EZK de stijging van energieprijzen van huishoudens voor. De leden van de SP-fractie vragen wat de onderbouwing van de regering is van deze berekening. Geldt de berekening van de regering ook voor een gezin in een huurhuis zonder extra isolatiematerialen en bijvoorbeeld zonnepanelen? Kan de regering daarnaast aangeven wat de meest vervuilende bedrijven betalen en gebruiken? Van welke vrijstellingen en subsidies maken zij gebruik of kunnen zij gebruik maken? Hoe zet de regering hen aan tot verduurzaming?

De regering geeft tijdens dit debat in de Tweede Kamer ook aan dat er sprake is van een lastenverschuiving, want de extra energiebelasting wordt teruggesluisd via de inkomstenbelasting. Moeten de leden van de SP-fractie hieruit begrijpen dat ook de laagste inkomens volledig worden gecompenseerd? De Minister waarschuwt voor het vertrekken van bedrijven wanneer die meer worden aangeslagen voor hun vervuiling. Welke onderbouwing heeft de regering hiervoor? Is de regering van mening dat bedrijven elders op een zelfde manier bevoordeeld worden? Zo ja, is de regering bereid om in internationaal en Europees verband afspraken hierover te maken?

De leden van de SP-fractie constateren dat de Minister van EZK zegt dat het PBL niet heeft onderzocht op welk punt bedrijven vertrekken, maar dat het kabinet dit wel heeft geanalyseerd. Is de regering bereid deze berekeningen te overleggen? Tegelijk zegt de Minister ook niet te kunnen overleggen wat er gebeurt wanneer de lasten 50–50 worden verdeeld, terwijl bedrijven (weliswaar stap voor stap) Nederland zullen verlaten wanneer zij meer moeten bijdragen. Hoe heeft de regering deze veronderstelling onderbouwd?

⁶ Planbureau voor de Leefomgeving, Fiscale vergroening: belastingverschuiving van arbeid naar grondstoffen, materialen en afval. <http://www.pbl.nl/publicaties/fiscale-vergroening-belastingverschuiving-van-arbeid-naar-grondstoffen-materialen-en-afval>, 17 november 2017.

⁷ Tweede Kamer, 29e vergadering, donderdag 30 november 2017, opslag duurzame energie, 34 762.

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zien de antwoorden van de regering met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 15 december 2017, 16:00 uur.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Gerkens

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
De Boer